



Nem veszítjük el nyelvhasználati jogainkat!

2012. 2. 23.

Az elmúlt napokban többször is megjelent a magyar sajtóban az az aggodalomra okot adó hír, miszerint elveszíthetjük nyelvhasználati jogainkat azon településeken, ahol a magyarság aránya a 2011-es népszámláláson 20% alá csökkent. A népszámlálás egyelőre ideiglenes adatsorai ugyan elegendő aggodalomra adnak okot mindenkinek, akit foglalkoztat közösségünk jövője szülőföldjén, az anyanyelv-használati jogok esetében azonban a törvény betűje az irányadó.

A 215/2001-es közigazgatási törvény szabályozza azon nemzeti közösségek nyelvhasználati jogait, amelyek számaránya 20% felett van egy adott közigazgatási egységben. Pontosabban a 19. cikkely kimondja: **“Azokban a területi-közigazgatási egységekben, amelyekben a lakosság több mint 20 százaléka valamely nemzeti kisebbséghez tartozik, a helyi közigazgatási hatóságoknak, alárendelt közintézményeknek, valamint a dekoncentrált közszolgálatoknak biztosítaniuk kell az anyanyelv használatát is a velük fenntartott kapcsolatokban, az Alkotmány, a jelen törvény és a Románia által részes félként aláírt nemzetközi szerződések előírásainak megfelelően.”** Mivel a 215-ös törvény 2001-ben lépett érvénybe, így alkalmazásakor az 1992-es népszámlálási adatok a mérvadóak. Ezt a 2002. évi 1415-ös számú kormányrendelet szabályozza, melyet megalkotása óta sem nem módosítottak, sem nem helyeztek hatályon kívül. A 215-ös törvény 131. cikkelye továbbá kimondja, hogy nyelvi jogaink döntő többsége akkor is érvényben maradnak, **“ha különféle okokból a jelen törvény hatályba lépését követően az egyes nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok aránya a 19. cikkelyben előírt alá csökken.”**

Ennek alapján tehát megállja a helyét az a következtetés, hogy: nem hogy azon települések magyar közösségei nem vesztek el a helyi közigazgatásról szóló törvény szavatolta nyelvhasználati jogukat (kivételt képez a helyi szabályzó jellegű határozatok kétnyelvűsítése), ahol a 2011-es népszámlálás után csökkent 20% alá arányunk, hanem még azon településeken is érvényben vannak ezen nyelvi jogok, ahol a 2002-es népszámláláskor derült ki a 20% alá apadás.

Így például – a törvény betűje szerint – Kolozsváron, annak ellenére, hogy 2002-ben 18,96%-ra, 2011-ben pedig 15,9%-ra módosult hivatalosan a magyarság aránya, éppen olyan nyelvi jogok illethetnék meg a kolozsvári magyarokat meg, mint pl. Sepsiszentgyörgy magyar polgárait. De ugyanez érvényes például Zilahra is, sőt, mi több, Zilah – Kolozsvárral együtt – szerepel is a 2002. évi 1415-ös számú rendelet mellékletét képező tételes felsorolásban, ahol azon települések vannak nevesítve, amelyekben a 215-ös helyi közigazgatásról rendelkező törvény a nyelvhasználati jogok biztosítását kötelező módon előírja.

Kolozsvár önkormányzata tehát 11 éve folyamatosan törvényt sért például azzal, hogy a város magyar nevét, dacára az többször is megfogalmazott igénynek, nem hajlandó kiírni. Ennek ellenére sem, hogy jelenleg polgármester hiányában az alpolgármesterek, köztük az RMDSZ-es László Attila látják el a városvezetői teendőket. Az Erdélyi Magyar Néppárt minden rendelkezésére álló eszközt felhasznál arra, hogy a szerzett és jogszabályok által garantált közösségi jogainkkal a gyakorlatban is élni lehessen.

Ugyanakkor, a terméketlen jogalkalmazási viták elkerülésére vagy megelőzésére kezdeményezzük azt, hogy **a jogalkotó csökkentse a hivatalos nyelvhasználathoz szükséges küszöböt 20%-ról 10%-ra, továbbá ezen küszöböt ne csak az egyes településen élők számarányához, hanem nominatív létszámához is kösse, ahogy azt például Finnországban vagy Kanadában teszik (e tekintetben a tízezer fős küszöb látszik megfelelőnek)**. Javaslatainkhoz kérjük mind a politikum, mind a szakmai és civil szervezetek támogatását.

Csomortányi István

szervezési igazgató

Partium

Soós Sándor

szervezési igazgató

Közép-Erdély

2012. 02.23.

Nagyvárad, Kolozsvár